

HLAVNÍ KAPITANÁT VODNÍCH SKAUTŮ

Kapitánská pošta

Ročník: 1

Číslo: 25

11. února 1946.

Číslo 25.

K a p i t á n s k á P o š t a

Řídí a vydává vlastním nákladem
Hlavní kapitanát vodních skautů
Praha II, Havlíčkovo nám. 28

V y z n a m e n á n í

Předseda Čestné rady Hlavního kapitanátu vodních skautů
p. brigádní generál ing. J. Čermák

byl vyznamenán jmenováním Hrdiny práce.

Milí bratři kapitáni,

junácké Bratrstvo prožívalo dva velké dny svého sněmu, 2.-ho řádného - 1.-ho v osvobozené republice.

Sněm, který zasedal ve svých dílčích poradách a schůzích, projednal dvě závažné věci: Jako první uzákonil zemská zřízení - rozsáhlou decentralizaci nutnou při rostoucí centrální agendě. Akce je řešena velkoryse. Okresy, oblasti obdrží své úřady. Okresky budou změněny dle potřeby do obvodů soudních okresů, aby okreskový volitel obsáhl snáze své oddíly. Budou úředně jednat s oblastmi. Oblasti se Zemskou junáckou radou pro zemi Českou nebo Moravskou či Slovenskou. Nad Zemskými radami stojí Ústřední náčelnictvo Junáka. A konečně je československý Juník, svaz skautů a skautek jako celostátní Ústřední Junáka, so slovenskými skauty.

To je v kostce rámec celé obrovské organizace.

Sný.

Slovnoští zasedání sněmu.

Nemohu vám podrobně vyličiti průběh hlavního zasedání - velmi slavného, ve velkém sále Slovenského domu - příplněném dolegáty.

Bratrstvo se sjelo z daleka - přes 2.000 vonkovských členovníků vyslalo pozdravy přečetných organizací, úřadů a osobností vořejného života, jmenovali jen zástupce Komunistola a britského vyslanectví. Poslední mluvil velmi pěknou anglickou češtinou. Z politických stran pozdravil sněm zástupce komunistické strany.

Sněm ukončil období revoluční a porevoluční improvisace ve výstavbě obrovské organizace 4.500 oddílů a položil základy k pevnému řádu, aby mohl s úspěchem zvládnouti technické úlohy, které Bratrstvo čekají.

Důležité klady: ministerstvo školství začlenilo Junáka do svého oddělení sektoru C, a činovnické zprávy mluví s oceněním o podpoře tohoto oddělení. Neménší pochopení nachází Junák u MNO.

Krásný pozdrav přinesl zástupce Žateřidního výboru Svazu české mládeže. Junák - výběrová organizace má mnoho práce v místové organizaci SCM.

Bouřlivě byli přijati Slováci - 30 jich přijelo oplatit naši návštěvu v Žilině - srdečně jsme přivítali "našeho" Tibora Sterna.

Skvěle promluvil čestný starosta Junáka prof. Charvát. Poprvé mluví na sněmu o politice v Bratrstvu. O politice nadstranické. O junáctví jako hnutí hluboce sociálním.

O tom jak nebudeme příjemci jako spíše dárci. To co dělá dnes Organizace spojených národů, zavedli si skauti už před 25 lety. "A nahlédte na techniku a t.zv. odbornost - hlavní je jen a jen charakter!"

"Ještěli nebudeme mít charakter, Junák padne a to co zbude, bude pouze forma a drill."

"Kdyby mládež celého světa byla skautský vychována - nebylo by válek." - Škoda, že vám nemohu reprodukovat celou řeč bratra Dru Charváta.

Z řeči br. náčelníka Dru Plajnera: "Potřebujeme 10.000 vedoucích, převýchova 300.000 registrovaných Junáků ne jde přes noc. Otázka politické výchovy a politického významu Junáka jsou novum. O to jsme se nestarali. Ve smyslu Košického programu budeme pracovat v některé ze 4 stran. Nemáme obavy ze stranických bojů. Noznáme rozdílu mezi východem a západem, ale stranická agitace nemá místo v Junáku, a nikdy mít nebude." Slova rovná - znětie bratra Náčelníka.

Zpráva náčelního dívčího kmene sestry Kasecové překvapila výčtem vzrůstu dívčích oddílů. Od původního poměru 1:10 k poměru 1:6 v roce 39 došťává se dívčí kmén k číslu 1.318 dívčích oddílů - to jest poměr ke chlapeckým více 1:3. Dívčí kmén vůbec překvapil svojí prací a svými výsledky.

V následujícím projevu loučí se vclitel - dnes po změně státnov. starosta br. Čehák s Bratrstvem. Ne kandiduje, ne bude kanidlovat. Odchází po 34 letech. Bez jakékoliv sentimentality možno říci, že rozloučení s bratrem, který byl pro Junáka 6 let v koncentračním tábore, bylo ohlušné. Tuk si mnoho z nás nepředstavovalo rozloučení s bratrem Čehákem. Vina režie, nebo onoho letáku na oblastní schůzi? Nebo obava z pathosu? Ať tuk, či onak, věříme, že čestné starostenství není jediným zhodnocením práce bratra Čeháka, který jistě nadováděl a vzdálit Junáka úplně. Věříme, že se bude dívat jak to povídou jeho následovníci. Poněvadž nevěříme, že nemůže zastávat funkci, jsa vásán úřadem. Kdo noní vásán a kdo z nás by dovedl opustit Junáka nadobro.

Reforát bratra Ježka "hospodáře" Junáka byly cifry a cifry radostné. Uvidíte je vytisknuty.

Zrovna tak stanovy, které za redakce "právníka". Junáka Dr. Skály byly volkoryse pozměněny. Překrývají a také mnohé z vás překvapí, že nemáme volitele, ale starosta. Náčelník a náčelní zůstali. Nový je Ústřední rada a rady. Jistě bude vše rychle vytištěno. Důležitá změna je v organizaci odbočných spolků. Budeme mít SPJ, a to pro blízší celky než je okrajk řízení pro podporu Junáctví.

Dr Skála krášně končil. Kedělal ty stanovy poprvé. Dělal je také v temném roce 39. končil tehdy citátem, který zní: "Noni to forma, ale duch, který padá na vahu". A vidíte - forma padla - zmizela, ale duch zůstal, jak dokázala vzpomínka více než 400 podobých v odboji.

"Dnes je časť volná, nastavme si překížky".

Volby potvrdily oficiální kandidátku, která navrhovala za starostu majora JUDra Vojtěcha Fanderlíka. - Le roi est mort - vive le roi! Kdo by nebyl spokojen. Kdo by neznal Fanderlíka. Máte od něj ty úhledné knížky psané "kdeši" v Anglii.

A tak, i když jsou vodáci pokládáni, že sněm nezpovolil vodákům odbor, že zůstali pouze "kapitáni" v téměř instančně nevýhodném postavení, mohu říci, že sněm byl skvělou skutakou událostí, bez jednoho pathetického slova, bez falešné parády a při tom veliký, jasný, pravdivý ve své zodpovědnosti.

Je nás přec... jen málo. 150 oddílů proti těm tisícům oddílů pěších. Desentralizace se dotkne značně také vodáků, kteří ji budou těžko zvládat. Podmiňuje novou reorganizaci Hlavního kapitánu, který bude zbaven přímého styku s oddíly. Sude to umožňuje analogie jíko v Náčelnictvu. Jak to bude v okresech, nevím. Nejdoume sej okrskové kapitány potřebovat při naší dislokaci při vodách. Al. oblastní kapitanity zřejmě musíme a ty převezmou starost o oddíly. A oblastní kapitáni soudou ve styku pouze se Zemským kapitanátem, zatím co Hlavní kapitán má být pouze plánovacím úřadem.

Zdá se nám te z počátku nezřídne obsadit tolik vodáckých úřadů. Tad se pozná na kolik můžeme počítati s výsledky úsilovné půlroční práce.

Věřím ale, že vy na venkově to zřížete. A poř v Čechách lehce obecníme oblasti. Horší tu bude na Moravě a Slezsku, a ještě horší na Slovensku. Ale i tam neztruskotáto. Budeme to mít v Praze horší, rozdělit těžce nabyté a dlouho hledané pracovníky do dvou kapitanit. A těch měří opravdu dost.

Věřím všeck, že ani my v Praze neutoneme. Reorganizace bude provedena jmenováním a pověřením Náčelnictvem dle našeho instančního zařazení.

Zvládli jsme během toho půl roku lecos obtížného, zvládremo jistě i tohle. A bude-li to na začátku skřípat - nevadí - plochy se otrou.

Výsledky voleb.

Ústřední Náčelnictvo /chlapecký kmen/.

starosta: Dr. Václav Fanderlík
místostarosta: prof. A. Fleischcerová
náčelník: Dr. R. Plajner
místonáčelník: I. Ant. Žák
II. Dr. J. O. Martinovský
III. mjr. gšt. Ed. Ulbricht
IV. prof. J. Preininger
člen náčel.: Dr. Karel Přicha
Jaroslav Novák
Josef Nebeský
Vlad. Purchart
Ing. A. Petruš
Sláva Bursík
Jiří Lapáček - Jasan
Karel Stříbrzík
předseda hos. r.: Alois Ježek
" zdrav. rady: MUDr. J. Liška
" smírčí " Dr. Jea. Šimánek
rev. účtů: Josef Řeháček, Míla Škvor, Rudolf Borovka.

Zemská junácka rada pro zemi Českou /zemské náčelnictvo/:

starosta: Fiřt
Náčelník: Dr. Cyvin - Akela
místonáčelník: I. Kulhánek Plzeň
II. Tomáš Liberec
III. Ing. Krčmář Budějovice
IV. Ing. Němcůk Hradec
člen náčeln.: Němec, Skřivan, Sršeň, Dr. Chyšký.

Zemská junácká rada pro Moravu.

starosta: insp. Pipek
náčelník: Ing. Škarda
místonáčelník: I. Ulrich
II. Vítěk
III. Stojan
IV. Štefka
člen náčeln.: Foit st., Riedel, Solař, Stopka.

Zemská junácka rada pro Slezsko:

starosta: prof. Boh. Pater
náčelník: Janáček Jedlička

místonáčelník: I. Věderek Oldřich

II. P. Šrámek

členové:

Holeček Čeněk,

Kubinský Arnošt

Morávek Sláva

Cedivoda E.

Ustanovující schůze

Československého Junáka, svazu skautů a skautek.

Odpoledne v neděli vešlo se 30, ménem zvolených delegátů ne 50 delegáty ze Slovenska, aby položili základy k společné skautské organizaci Čechů a Slováků.

Historická schůze v krásném prostředí salónu u Žikešů - ne pro ty milé skautky s podnosy chlebíčků, ale pro to zodpovědné, poctivé a až puntíčkářsky opatrné jednání. Je mezi námi Čechy a Slováky takový rozdíl?

Po zahájení br. Řehákem - jeho poslední vystoupení - přejímá řízení schůze Náčelník slovenského Junáka Stržínsk. Pedanticky opakuje: clara facta, boni amici, zatím co na naší straně by stačil bratrský stisk rukou. Nad každým slovem se uvažuje - litoval jsem bra Skálu, marně se namáhajícího zachovat si po těžké práci ve tměnu býstrou hlavu.

Konečně jsou stanovy doslova promrskány. A schváleny jednomyslným souhlasem přítomných.

Ve volbách na mír Slováků je zvolen Náčelníkem Dr. Plajner, Náčelník sestra Koseová. Ostatní činovníky zvolí příští schůze která bude v Bratislavě.

A tím zavírá se definitivně sněmovní jednání doslova přeplněné plodnou prací. Vídlyt mnozí činovníci se najedli až vedeř. A všichni si oddechli, když poslední schůze - skutečně historická schůze Junáka byla ukončena. Sný.

Drobky z předporady.

- když pusa ujede. Jeden velmi vážený bratr: Bývali Čechové statní junáci.

- První skautská bilance, která končí aktivem. A značným.

- Položka zisková - kroje vodních skautů 251.581,- je tisková chyba. Abyste se nedivili, že jste na víděli žádny vodácký kroj. My také ne. To "vodních" se tam dostalo omylem.

-"Připomínkové řízení" se osvědčilo jako pružné zařízení. Protě čekáme 4 měsíce na schválení vodáckých dodatků, dokonc i k nováčkovské zkoušce a proto se tiskne Stezka bez nich.

- "Všechna označení, odznaky, hodnosti budou unifikována. "Ales at mi do 2 let o tom někdo začne mluvit..."

- vodákův odbor nebude, "Všechno skautské na jednom teritoriu podléhá jedné hierarchii."

- Prohlédli jete si zprávy dívčího klene. Nemohou se pochlubit značně většími úspěchy? Cím to je?

- "Nerevolucionujte víc než je třeba. Staré věci mohou být také dobré". To je jistě stará pravda, ale pro naše reformátohy taky "stará".

- "Junák" má 132.000 objednatelů při nákladu 110.000 výtisků. A činovník 18.000 při nákladu 10.000.

- K homogenním oddílům katolickým, přistupují oddíly evangelických církví a už taky církve československé. Uvidíme taky rábina na příštím sněmu?

- děkuje se za zprávy o dokonale spolupráci venkovských středisek s SČM. Je vidět, že se začíná ze zdola. A že to jde, když se na to jde upřímně.

Důtklivá výzva všem oddílům.

Bratři, víte že Čestná rada pořádá v nás prospěch Velký vodákův karneval. Pražští bratři se pilně účastní na výrobě dekorací, pilně prodávají vstupenky. Od vás žádáme toto:

Prosíme vás o ústřížky na chléb, housky, tuky, maso a cukr. První nás karneval se musí vydařit v každém ohledu. Věříme, že nám pomůžete. To víte - "cesta k srdci vede žaludkem"

Plesový výbor.

Ještě důtklivější prosba:

Velitelství rádá všechny oddíly o jména padlých a umučených bratří. Počítejte ihned s vyličením všech okolností. Uctíte tak památku bratře. Jedná se o knihu, posvěcenou památce našich hrdinů.

Vodáci jsou připraveni.

Před 20 min. hlásilo radio moji výzvu k vodákům, aby pomohli při vztuštající vodě. V tomto okamžiku je plný HKVS vodáků a br. tajemník telefonuje co s nimi. - Pěkná ukázka skautské povohovosti. Myslím, že bratři na venkově jsou už v plné práci!

Jaroměřtí, Josefovští, Mladá Boleslav - Pro ty byla dnešní výzva jistě zbytněná!

Šný.

Technické směrnice T 25.

Všeobecné théorie techniky pádlování.

Nemůžeme a nechceme Vás učít pádlování nějakými písemnými kurzy, protože technická komise jest sama v zásadě pro praktický výcvik. Jedna hodina prakce známená více než deset hodin theorie vůně tam, kde se jedná o pohyb. Ale nesmíme také zapomenouti, že každá prakce při výcviku bez pochodu theoretického přináší jakýsi ztrouhlý styl, ortodoxní. Chceme proto praktický výcvik, který podle počasí již začneme prováděti v dubnu, či ještě dříve, předepsané theorii, aby všichni instruktoři pádlování v oddíle mohli též na základě poznatků theoretických přihlížeti k individualitě jednotlivců. A tu v prvé řadě nutno zdůraznit instruktorem, že neexistuje žádny jednotný styl pádlování, který by byl vhodný pro všechny cvičence. Jsou pouze určité základní poznatky theoretické, které musíto dodržovati.

A nyní přikročíme k theorii. Jenom jest ještě podotknouti, že se bude pojednávat o theorii pádlování jednostranným pádlem, které se používá na pramici i kanoci. Loď a posádku tvoří na vodě jeden celek, mající jediné těžiště, t. j. bod, kam se koncentruje váha lodi i posádky. Je-li loď i posádka v úplném klidu má být tento bod mírně posunut za příčnou osu lodi, tudíž jest v zadní polovině lodi. Výhody a nevýhody jeho různého umístění:

1/ těžiště jest v přední polovině - loď má ponoru před více než zád a špatně drží směr a má velké čelní odpory.

2/ těžiště zcela mírně posunuto do zadní poloviny - loď sedí na vodě skoro rovnoběžně s hladinou vody, při jízdě má menší čelní odpor, ale v peřejích jest natozípět zalévání příď.

3/ těžiště značně posunuto do zadní poloviny - loď vynáraje před, ponoruje zád, má velké čelní odpory, ale v peřejích sedí dobré na vlnách.

Způsob čís. 1 užívá se hlavně na kanoci obsazené jedincem při jízdě proti větru, čís. 2 užívá se při jízdě na klidné vodě, čís. 3 užívá se při jízdě v peřejích.

Zásady uvedené v čís. 1,2 a 3 zůstávají v platnosti i v případě pádlování. Rozdíl jest pouze v tom, že při pádlování se pohybují tělu posádky, která svými výkyvy do předu a zpět působí též výkyvy těžiště. Prakticky v klidu lodě i posádky jest těžiště v základním bodě čís. 2. Posádka na povel "Připravte se pozor" udělá předklon a mírně v bocích vytvořeným trupem do středu lodi a růžla zasadí co nejdále v předu nad vodou. Předklon posádky způsobi, že těžiště se posune do předu. Při tom jest nutno zdůraznit, že těžiště nesmí se v tomto momentu nikdy přesunouti do přední poloviny lodě. Maximálně smí se přesunouti až k samé polovině lodě, nikdy přes polovinu. Při zábrání posádky na povel "Vpřed", protažením pádel vodou se tělo opět vzpřímí, trup v bocích se mírně vytvoří, směrem ke kraji lodi a tím se těžiště posune do původní polohy čís. 2. Tudíž při jízdě se těžiště lodi stejnoučasně s pádlováním pohybuje do předu a do zádu, čili loď se prakticky kolébá podél příčné osy, což jest ještě zvýšováno čelními odpory vody.

Po výše předešlaném musíme odbociti trochu do fysiky. Nemůžeme zde pro nedostatek místa vám jednotlivé fysikální jevy vyvzovatí neb odvadňovati /předtěte si fysiku pro školy střední/ pouze suše je zde uváděmo. Každá hmota se snaží zůstat v tom stavu /pohybu nebo klidu/, ve kterém pravě jest. Tělesu pohybujícemu se, musíme dodávati tím více energie /více pádlovati/, čím více chceme, aby se rychleji pohybovalo neb čím více nutíme těleso se uchylkovati od původního směru. A nyní jak to vypadá při pádlování? Předklony způsobujeme změnu těžiště. Důsledkem změny těžiště jest opět kolabní lodě, čímž vznikají ony škodlivé vlivy, které brzdí běh lodi. Z toho uvedeného jist patrno, jakou důležitost má dobrá technika pádlování pro dobrou jízdu. Pamatujte, že dobrá techniku pádlování vždy překoná hrubou sílu.

V závěru theorie obrátíme se přímo k technice pádlování. Pouzení na lavičce v lodi musí být pevné a na samém kraji lodi, aby spodní ruky na pádlo byla již skoro nad vodou. Nohy pevně položeny na podlaze, nejlépe opřeny o žebra lodi neb o malá prkénka, přibitá na podlahu. Tělo jest v základním postoji zcela přirozeně vzprímené, nijak ztrnula, ramena nejsou ohnutá, pádla položená před tělem na stehnach, perut ní plocho nad vodou. Spodní ruka drží pádlo těsně nad perutí, palec podlmatem/opíčí držení/, horní ruka volně drží pádlo na hrušce v nadhruštu, palec po straně. Zde nutno důrazně upozornit, že ruce drží pádlo zcela volně nikoli křečovitě, což by způsobovalo únavu a event. i křeče. Doporučuje se, aby spodní ruky občas při nesení pádla do předu toto držela pouze palcem a ostatními prsty volně pohybovala. Na povel "Připravte se - pozor" tělo jde do předklonu, s mírným vytílením trupu v bocích, ruce se natáhnou co nejdále do předu a drží pádlo kolmo nad vodou, těsně u boku lodi. Na povel "Vpřed", zasadí se pádlo kolmo do vody celou perutí a tělo se vpřími do základního postoje. Vzprímením těla a přitážením rukou protáhne se pádlo vodou až k boku, odkud se již zcela volně nechá splynouti za tělo.

V této fázi pádlování jest mítí na paměti několik důležitých momentů. Pádlo jest držeti po čelu největšího tahu v poloze kolmé. Největší tak jest na začátku protahování. Tah při protahování pádla vodou děje si trupem /pracují hlavně svaly břišní a bederní/ a nikoli rukama, které fungují pouze pomocně a sice spodní ruka vede pádlo u vody jako táhlo /ano/ neži trupem a pádlem a horní ruka udržuje pádlo v poloze kolmé a pracuje jako páka, která tvoří na svém konci pevný a opěrný bod pro pádlo. Vyjmenované svaly v trupu jsou silnější a musí proto vykonati hlavní práci a slabší svaly ruční vykonávají pouze práce pomocné. Nohy pevně zaklesnuté na podlaze pomáhají evalům v trupu. Tolik o hlavní fázi pádlování a v příští K.F. bude pokračování.